

Radu ALDULESCU

Fiction-Ltd

**Vertijuri,
goluri de memorie.
Acolo este țara mea**

roman

POLIROM

2024

Cuprins

Ținerea de minte a răului	9
Colegi și prieteni vechi	25
Să ne bucurăm de ce a mai rămas din vara asta	75
Spovedanii publice și nuntă cu cavaleri de onoare	117
Romanul familiei din strada Eternității	173
Confuzii	223
Acolo este țara mea	269
Încă nu s-a încălzit apa	303
Virgil n-a omorât pe nimeni, oameni buni!	323

O nuntă mai mult a Vioricăi decât a lui. Nu-l prea trăgea inima și, poate, de aceea, nici n-a fost să fie. Cu cinci zile până-n Crăciun, Dom Comandant a murit în somn, în patul lui. Domnul Virgil n-a vrut să se ducă la înmormântare și a îndemnat-o pe Viorica să-i urmeze exemplul, dat fiind că acea moarte le-a subminat nunta. Dom Comandant Lucian Răchiță a fost înmormântat de colegii din structuri, cu salve de tun, probabil, un gen de funeralii pe care fostul colonel de Securitate Virgil Lepară le-a ratat. Chiar nu-și dorea salve de tun. În cel mai bun caz, pe el aveau să-l înmormânteze adventiștii, după ritualul lor, iar dacă nu va fi posibil, din cine știe ce motive, primăria îi va repartiza un loc în cimitirul săracilor din Străulești. Se interesase, deh, avea o vârstă când trebuie să te gândești mai mult la înmormântare decât la nuntă.

În ce o privește pe doamna Liliana, soțul ei n-a lăsat-o deloc bine. După înmormântare, Viorica a trebuit să stea cu ea două săptămâni, ca să-i ducă mâncarea și tratamentul la pat, fiindcă doamna Liliana nu voia să plece din casa ei nici la spital. Asta până a venit unul din fiii ei și a luat-o la el, în State, unde avea, desigur, cele mai bune condiții să fie îngrijită. Ea a înțeles, în sfârșit, că nu mai avea rost să se cramponeze de casa ei. Casa a și fost vândută, de altfel, de fiii ei, pe care nu-i mai reținea nimic, de-acum, în locurile lor de baștină.

Domnul Virgil n-avea decât s-o consoleze pe scumpa lui: nu prea fuseseră inspirați, vezi, apelând la niște nași de 90 de ani. I-au cadorisit ei cu niște verighete, făcându-i să spere, dar uite că vârsta înaintată și-a spus cuvântul, mai repede chiar decât ar fi crezut ei, tinerii căsătoriți pescuiți de pe gărlă... Numai bine că Viorica își cam luase gândul de la nuntă, lăsându-l, la o adică, liber pe domnul Virgil să se concentreze pe treburile lui, care erau și ale ei, scumpo, ai auzit doar ce a zis Dom

Comandant, că am lucrat în structuri... Viorica nu auzise, nu fusese pe fază și, până la urmă, soțul ei ar fi putut lucra oriunde. Acum e pensionar, ca și ea, un pensionar care are condiții decente de trai, într-un azil de lux, și uite că se bucură și ea de aceste condiții... Doamne-ajută! Îi suna interesant, altminteri, structuri ale Securității statului, deși nu știa prea bine ce sunt alea. I-a mai trecut pe la ureche parcă, dar n-a reținut... Este vorba despre structurile unui aparat represiv care pe vremea lui Ceaușescu a făcut și a dres, mă rog, Viorica are bunul-simț să-și recunoască ignoranța. E afonă în privința politicii, n-a avut când să se pună la curent, viața nu i-a permis, nu i-a dat răgazul necesar, Virgil, în afară că părinții ei au fost niște dobitoci. Săraci și puturoși, nu i-a dus mintea să-și gospodărească baremi cât de cât sărăcia împruțită. Au vândut apartamentul pe care l-au primit până-n revoluție, în contul demolării casei din Rahova, și s-au mutat la țară, în satul Șindrileni din Gorj, în casa bătrânească a părinților lui taică-său, o ruină ce stătea să se dărâme pe ei și n-au mai apucat s-o repare, s-o întremeze dracului, cât de cât, de puturoși ce erau și fiindcă au cheltuit numaidecât banii luați pe apartament. Viorica a stat acolo cu ei în Șindrileni, în mizerie și sărăcie lucie, de la 14 la 18 ani, când și-a luat lumea în cap de disperare și s-a întors în București și nu i-a mers prea bine nici aici...

Oh, cât de familiară îi suna domnului Virgil povestea asta! Copilăria și adolescența colonelului Lepară, deh, s-ar zice că cine se aseamănă se adună... Acel Virgil Lepară însă a reușit, la un moment dat, să iasă din rahatul sărmăniei, intrând într-un rahat de alt soi, din care l-au scos mai ales vertijurile și golurile de memorie, douăzeci de ani de pușcărie și o sută nouăsprezece citiri ale Bibliei. Asta în vreme ce Viorica, reîntoarsă în București, ca și fugită de acasă, a locuit prin tot felul de

cămăruțe mizere, exercitând cu osârdie meserii ca vânzătoare de bilete la debarcader, patiseră, femeie de serviciu, muncitoare la spații verzi, până ce a dat Dumnezeu să se îmbolnăvească și să reușească, printr-o relație, să se pensioneze pe caz de boală și s-a mai ușurat, cât de cât, având un mic venit stabil, dar tot nu i-a stat capul la politică, partide și alte chestii d-astea, dacă o fi fost mai bine pe vremea lui Ceaușescu, cum spun destui sărmani care l-au apucat și p-ăla, sau dacă Iliescu o fi fost mai bun pentru popor decât Băsescu, să fie ei ai dracului, că ei, una, nu i-a fost bine în nicio vreme, cu niciunul. A trăit în afara vremurilor, fără să-i dea mâna să dea vina pe Ceaușescu, Iliescu, Constantinescu sau Băsescu. Pentru că ei, ca șefi, cum bine zicea Dom Comandant, vor da socoteală pe lumea ailaltă.

O fată din popor, Viorica. Domnul Virgil se vede ferit, din partea ei, de reacții imprevizibile-aberante-perverse de care n-a dus lipsă în timpul primei căsnicii și care au ajuns la apogeu la proces, când a primit sentința de condamnare pe viață. Carolina Iftode, soția lui de atunci, o ardeleancă răzbătătoare unsă cu tot felul de alifii ideologice-culturale, șefa secției de cultură a ziarului *Scânteia Tineretului*, lucra sub acoperire, provenind, ca și bărbatu-său, din structurile Securității. Ea n-a știut, practic, cu ce se ocupa el în structuri, deoarece, mai ales în cazuri precum cel al colonelului Lepară, se cerea ca legea conspirativității să fie respectată și-n familie, chiar și atunci când partenerul de viață lucra și el în structuri. Nimeni n-avea cum să știe, altminteri, identitatea celor care se ocupau de suprimări; colonelul Lepară a fost un caz de excepție, prin procesul în care a fost deconspirat, înainte de a fi condamnat. Nevastă-sa a luat atunci o hotărâre normală, divorțând de criminalul care a ucis pentru Ceaușescu, pus, de altfel, la păstrare pentru tot restul vieții. Pentru mai multă siguranță și libertate de

mişcare, ea a vândut toată agoniseala lor de-a lungul a opt ani de căsnicie, apartament, vilă și două mașini, o avere evaluată de Virgil Lepară, imediat după arestare, la o jumătate de milion de dolari, o sumă infimă, față de cât aveau să agonisească unii colegi de-ai lui din structuri care au intrat în afaceri și-n politică după revoluție, dar de bună seamă că i-au prins bine banii aceia Carolinei. Prin antenele ei din structuri, se pare că a aflat înaintea lui că va fi eliberat și atunci a decis să dispară din peisaj, din locurile unde fostul soț i-ar fi putut ieși în cale. Dacă și-ar fi pus mintea să facă niște investigații minime, pentru domnul Virgil n-ar fi fost mare lucru să-i ia urma. Ar fi putut să se răzbune, să-i taie, bunăoară, vârful nasului și o ureche, ca, ori de câte ori s-ar fi uitat în oglindă, să-și aducă aminte de el și de porcăria pe care i-a făcut-o. Să-i bată obrazul, o zdreanță perversă care s-a bucurat de averea pentru care el a tras pe brânci, suprimând dușmani ai regimului, în timp ce ea mânca căcat în presă, în contul aceluiași regim criminal... Păcat de atâta căcat mâncat, păcat de sângele vărsat, foarte mare păcat, ar fi putut fi și în ziua de azi cu Carolina, un cuplu venerabil de foști lucrători în structuri, cu mari șanse de a trăi până la 90 de ani, într-o casă care să se învârtă după soare, după modelul familiei Răchiță.

Nu-i cu Carolina, dar tot e bine că-i cu Viorica, pe care o vede pregătită să afle pe ce picior dansează cu Virgil al ei, scumpa mea, problema stă în felul următor: noi suntem cazați în acest azil și primim chiar și o rentă, în contul unor prestații de care va trebui să mă apuc în viitorul apropiat, niște conferințe ținute în fața unor grupuri de enoriași ai Bisericii Adventiste... Ei bine, în aceste conferințe voi vorbi despre crimele unui colonel de Securitate, Virgil Lepară pe numele lui, de care mă leagă coincidența de a avea același nume, și-n plus, uneori, va trebui să-mi atribui crimele lui, așa că să nu-ți sune ciudat, să nu care cumva să crezi...

Ce-ar mai fi putut să creadă Viorica? Pierduse nașii și nunta, se alesese praful de visul ei de a se vedea mireasă... Virgil al ei are niște treburi, e foarte conștientă, niște treburi-conferințe-crime de povestit, din care trebuie să-și câștige traiul; de bine, de rău, trăiește și ea pe lângă el și va veni momentul când își vor putea permite și o nuntă. Așa e, scumpo, dacă tu îți dorești atât de mult o nuntă, nu văd de ce nu ți s-ar împlini...

Planurile astea și le făceau în noaptea de Anul Nou, singuri în tot azilul, din care plecaseră toți rezidenții și tot personalul, ca să petreacă revelionul cu familiile. Asta în timp ce familia lor se foia prin bucătărie, prin camera lor de hotel de lux și pe terasa acoperită de un strat de zăpadă de două palme, și încă ninge. Aveau vin și șampanie, sarmale și cârnați, salată de boeuf, cozonac și tort și tot felul de bunătăți pregătite și servite de Viorica, mai mult pentru Virgil al ei, fiindcă ea abia gusta, ca să-și protejeze tiroida, sănătatea înainte de toate. Intrau doar într-un an ce se anunța plin de evenimente faste.

*

Pe 20 ianuarie i-a spus pastorului Vicențiu că e pregătit, îi pot da drumul. Prima conferință a avut loc într-o sală din incinta Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din Craiova, luminoasă, înconjurată de ferestre mari prin care se vedeau cerul alburiu și roiuri de fulgi de zăpadă. Masa lungă, ca de prezidiu de ședință, era acoperită cu pânză albă și se afla pe o scenă mică, având în față zece rânduri de scaune îmbrăcate în pluș roșu. O sută de locuri, din care se ocupaseră mai puțin de jumătate. La masă, la stânga și la dreapta domnului Virgil, Viorica, într-o rochie vaporosă albastru pal, făcând-o să semene cu un soi de îngereasă durdulie, și pastorul Vicențiu, în

reverenda lui neagră cu guler alb, prezentându-l enoriașilor pe colonelul din fosta Securitate Virgil Lepară, devenit frate întru credința adventistă, care va relata episoade din activitatea lui dinainte de convertire, precum și felul cum convertirea a avut puterea să-l schimbe.

Viorica a numărat, la început, treizeci și șase de bărbați și femei, cărora li s-au adăugat, spre sfârșitul prelegerii de o oră, trei doamne și un domn având în jur de 70 de ani. În sală erau, de altfel, mai mult oameni vârstnici care-și petrecuseră o bună bucată din viață în epoca evocată de domnul Virgil Lepară. Epoca de Aur, cum i se spunea, avea o față ascunsă, hidoasă, cum era bănuită la vremea aceea și pe urmă s-a dovedit că pe bună dreptate era bănuită, da, tovarășii te împușcă!

— Trebuie să vă spun, din capul locului, că aveam armă la mine, și pentru a intimida, dar mai ales pentru a ucide oamenii socotiți dușmani ai regimului și care puneau în pericol ordinea socială. N-ar avea rost să mă feresc să vă spun că eram extrem de bazat și motivat, credeam din tot sufletul adică în ceea ce făceam. Primeam ordine de sus de tot, de la președintele României Nicolae Ceaușescu, pe o filieră extrem de scurtă. Șeful meu, un general care trăiește și azi și mănâncă o pensie foarte bună, degeaba i-aș da numele, fiindcă toată viața lui a lucrat sub acoperire și este protejat pe viață, îmi transmitea codificat ordine primite de la Ceaușescu personal. Știam acest lucru pe care n-aveam voie să-l spun nimănui, niciodată, la fel ca o sumedenie de alte lucruri pe care ar fi trebuit să le țin închise în mintea mea toată viața, până la moarte...

Credința lor adventistă era oficial interzisă pe vremea aceea. Securitatea îi supraveghea pentru a nu se întruni și, totuși, adesea reușeau să se întrunească, supravegheatorii lor fiind dispuși să mai închidă ochii și să se lase mituiți...